

یخ های روابط آنکارا و ایروان آب می شود

سرویس ترکیه/خبرگزاری آران
 خبرگزاری آران / سرویس ترکیه : آنکارا و ایروان که سال هاست به دلایل مختلف، روابط سیاسی و دیپلماتیک خود را قطع کرده اند، به نظر می رسد که این روزها و در پی بروز بحران های ناگوار در منطقه قفقاز قصد دارند یخ های روابط شان را با گرم کردن مناسبات دو جانبه آب کنند.

در همین راستا سرگی سرکیسیان رییس جمهوری ارمنستان به تازگی با اذعان به این که روند فعلی روابط دو کشور، رهبران ترکیه و ارمنستان را در آستانه اتخاذ تصمیمات مهمی قرار داده است، از عبدالله گل رییس جمهوری ترکیه برای تماشای مسابقه فوتبال بین تیم های ترکیه و ارمنستان برای سفر به ایروان به طور رسمی دعوت به عمل آورد.

به گفته برخی از منابع غیررسمی ، گل نیز این دعوت را پذیرفته است و به زودی به ایروان خواهد رفت .

آن چه که در چارچوب مناسبات تیره و یخ زده آنکارا و ایروان در سالیان گذشته وجود داشت ، پیش کشیدن حرف ها و گلایه های تاریخی از رفتار هر یک از دو طرف نسبت به دیگری بود .

دامنه این ماجرا به حدی گسترده شده بود که حتی در صحنه های بین المللی ترکیه و ارمنستان هردو برای یافتن عناصر و قدرت های تاثیرگذار بر سیاست های طرف مقابل از هیچ کوششی فروگذار نمی کردند.

چندی پیش منوچهر متکی وزیر امور خارجه ایران در سفر به آنکارا به صورت تلفنی با ادوار نعلبندیان همتای ارمنستانی خود درباره روابط ترکیه و ارمنستان به گفت و گو پرداخت.

وزیر امور خارجه ایران با این اقدام خود مشخص ساخت که قصد میانجی گری بین آنکارا و ایروان را دارد و به این ترتیب جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان یکی از بازیگران مهم منطقه نشان داد که از سردی روابط ترکیه و ارمنستان ناخشنود است .

تماس تلفنی متکی با همتای ارمنی خود از سوی ناظران سیاسی حاوی پیام های مهمی بود که از جمله آن می توان به ثبات سیاسی ایران در منطقه و نیز علاقه مندی آنکارا و ایروان برای نزدیکی به هم اشاره کرد.

شاید موضوع کشتار ارمنه در سال اصلی ترین مساله در کدورت های دو کشور ترکیه و ارمنستان به شمار رود، اما به نظر می رسد که نزدیکی آنکارا به باکو که به دلایل تاریخی و ۱۹۱۵ قومی و منطقه ای همواره یکی از رقبای ایروان در منطقه قفقاز به شمار می رود، از عوامل پنهان بروز این سردی در روابط ترکیه و ارمنستان بوده است .

چرا که اگر این گونه نمی بود، ترکیه در سال . میلادی و پس از اعلام استقلال از سوی ارمنستان، به عنوان اولین کشور ارمنستان را به رسمیت نمی شناخت ۱۹۹۲ اما این سووال مطرح است که چه عاملی موجب اتخاذ تصمیمات همگرایی و آشتی میان دو کشور پس از سالیان دراز شده است .

پاسخ به این سووال تا حدودی می تواند دیپلماسی دو کشور را در آستانه نزدیکی به یکدیگر و کنار گذاشتن خصومت های دیرینه در آینده ای نزدیک مشخص سازد.

چندی پیش علی باباجان وزیر امور خارجه ترکیه در یک نشست مطبوعاتی علاقه مندی کشورش را برای برقراری روابط دوستانه با ارمنستان اعلام کرد.

وی در این کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد که برای برقراری آشتی بین دو کشور گام های مثبتی نیز برداشته شده است .

پس از مدتی و در پی تحولات به وجود آمده در منطقه قفقاز و حمله روسیه به گرجستان به عنوان یکی از متحدین قدیمی ترکیه، برقراری مناسبات دوستانه بیشتر با کشورهای منطقه قفقاز و نیز تسریع در روند همکاری منطقه ای در دستور کار دولتمردان ترکیه قرار گرفت .

شاید به همین دلیل بود که رجب طیب اردوغان نخست وزیر ترکیه پس آغاز بحران در قفقاز طرح پیشنهاد تشکیل پیمان کشورهای قفقاز را میان روسیه ، ترکیه ، گرجستان ، آذربایجان و ارمنستان داد .

اگر این پیمان در قالب یک اتحادیه شکل بگیرد، می توان پیش بینی کرد که نوعی پیمان امنیت دسته جمعی نیز بدون دخالت اتحادیه ها و سازمان های نظامی جهانی مانند سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در منطقه و با تنها حضور کشورهای یاد شده در منطقه تشکیل شود .

در این صورت از یک سمت ترکیه توانسته موقعیت منطقه ای خود را با ارایه این پیشنهاد در مرتبه ای بالاتر قرار دهد و از طرف دیگر کشورهای غربی نیز به واسطه حضور یکی از متحدین خود یعنی ترکیه ، مسایل امنیتی منطقه را از نزدیک دنبال خواهند کرد.

آنکارا به خوبی می داند که در این پیمان منطقه ای (در صورت تشکیل) روسیه به عنوان یک عضو مقتدر حضور خواهد یافت و اگر چهار عضو دیگر نتوانند قوای خود را در مقابل این عضو تقویت کنند و امکانات خود را در یک جهت قرار دهند، هرگز در این پیمان کاری از پیش نخواهند برد .

تفلیس و باکو به همراه آنکارا در صورت نزدیکی به ایروان می توانند یک بلوک نیرومند منطقه ای را در مقابل بحران ها و تحولات این منطقه بحرانی ایجاد کنند.

بر همین اساس است که آنکارا منافع کنونی خود را در نزدیکی به ایروان احساس می کند و ضرورتا برای این نزدیکی، ترکیه و ارمنستان باید روابط تیره و قدیمی خود را کنار گذاشته و با رویکردی نوین فصلی تازه را در مناسبات فی مابین آغاز کنند.

در این راستا یک موضوع محتمل و آن این است که هم در ترکیه و هم در ارمنستان برخی با تصمیماتی که از سوی رهبران دو کشور برای نزدیکی به هم اتخاذ می کنند، مخالفت خواهند کرد.

اما به نظر می رسد که شرایط کنونی و به خصوص تحولاتی که پس از حمله نظامی روسیه به گرجستان در منطقه رخ داد ضرورت گرمی روابط آنکارا و ایروان را بیش از پیش به اثبات خواهد رساند و به همین دلیل اکثریت مردم دو کشور حمایت خود را از تصمیمات رهبران خود اعلام خواهند کرد.

به هر حال باید به انتظار نشست و پس از سال ها رویداد مهمی را در سطح مناسبات و روابط دو کشور ترکیه و ارمنستان شاهد بود و آب شدن یخ های کهنه توام با قهر میان ترکیه و ارمنستان را در سفر عبدالله گل به ایروان و تماشای مسابقه فوتبال دو تیم ترکیه و ارمنستان در چارچوب رقابت های جام جهانی فوتبال به تماشا نشست .

پایان پیام.